

Sporočilo za javnost

V NACIONALNEM MESECU SKUPNEGA BRANJA 2025 SPODBUJAMO K VSAKODNEVNEMU 10-MINUTNEMU BRANJU

Ljubljana, 3. september 2025

V osmi izdaji Nacionalnega meseca skupnega branja 2025 (NMSB 2025), ki bo trajal med 8. septembrom in 12. oktobrom 2025, bomo pobudniki in organizatorji posebno pozornost namenili glasnemu branju in pripovedovanju. S tem nadaljujemo rdečo nit iz lanskega leta, ko smo v ospredje postavili branje v javnem prostoru.

S spodbujanjem glasnega branja in pripovedovanja v svet pisane in govorne besede vabimo vse, še posebej pa tiste, ki so že pozabili, kakšno moč imajo lahko knjige. Ko skupaj beremo ali pripovedujemo zgodbe, besede oživijo, zgodbe pa zaživijo v skupnosti. Skupno branje nas povezuje – bodisi kot poslušalce bodisi kot pripovedovalce, saj v nas prebuja radovednost, empatijo in ljubezen do literature.

S tem namenom bomo pobudniki NMSB od letos dalje spodbujali k vsakodnevni desetminutni branju. Želimo si, da bi pobuda **10 minut za branje** postala stalna vseslovenska praksa, ki bi bila vsaj v vzgojno-izobraževalnih ustanovah tudi sistemsko podprta tako, da bi našla smiselno umestitev v šolskem dnevu. K vsakodnevni desetminutni branju pa bomo spodbujali tudi odrasle, saj so pravi oni s knjigo v roki lahko najboljši zgled in vodnik pri vzgoji vseživljenjskih bralcev.

»Preprosta, a učinkovita zamisel, zagotovo pa tudi v šolskem prostoru dodatna spodbuda za vzgojitelje in učitelje, da otroke in mladostnike, pa tudi sebe dodatno spodbudijo k branju, ki bistveno pripomore k razvoju bralne pismenosti, bogatitvi besednega zaklada, krepitvi koncentracije in celo krepitvi empatije. Pobudo razumem tudi kot spodbudo učiteljem, da deset minut branja dnevno oplemenitijo z inovativnimi didaktičnimi pristopi,« je na današnji novinarski konferenci v Mestni knjižnici Ljubljana, Knjižnici Otona Zupančiča, poudaril minister za vzgojo in izobraževanje dr. Vinko Logaj.

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje se sicer že vrsto let pridružuje Nacionalnemu mesecu skupnega branja, razvoj bralne pismenosti pa je ena ključnih nalog sistema vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji. Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti 2019–2030 določa cilje za vse starostne skupine in poudarja pomen kakovostnega bralnega gradiva, usposobljenega strokovnega kadra ter povezovanja različnih resorjev. Na podlagi te strategije in Programskega dokumenta za razvojno načrtovanje do leta 2033 bodo na Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje spodbujali vzgojno-izobraževalne zavode k uvedbi rednih bralnih minut v vsakdanji urnik in podpirali projekte, ki povezujejo vzgojno-izobraževalne zavode, knjižnice in družine pri spodbujanju branja doma.

Ministrica za kulturo dr. Asta Vrečko je na novinarski konferenci povedala: *»Vsi smo lahko ponosni, da živimo v državi, ki toliko pozornosti namenja branju, knjižnicam in knjigam, kar nas gotovo uvršča med najbolj razvite države sveta. Na Ministrstvu za kulturo smo ponosni, da v Sloveniji vsako leto organiziramo mesec skupnega branja. To je pomembno za spodbujanje branja pri najmlajših in tudi spodbuda za starejše. Branje razširja obzorja, spodbuja domišljijo in odpira nove svetove ter spodbuja kritično mišljenje. Zato je v današnjem hitrem svetu še toliko bolj pomembno, da si vzamemo čas za branje ter tudi tako krepimo razvoj otrok in mladostnikov ter njihove kompetence. Pomen bralne pismenosti je v današnjem času še posebej pomemben. Glede na zaskrbljujoče trende je prav, da temu posvetimo še več pozornosti, ker je razvoj bralne kulture in kompetenc za razumevanja kompleksnih besedil bistven za razvoj posameznika. V družbi, prepredeni s kratkimi sporočili, družbenimi omrežji in vsem, kar lovi našo pozornost, je pomembno, da gradimo promocijo branja in ustvarjamo čas, ki ga za to potrebujemo. Zato je nujno, da začnemo poudarjati branje že pri najmlajših in pri tem so ključni tako vrtci, šole, knjižnice kot družina. Na Ministrstvu za kulturo si v skladu z našo strategijo prizadevamo za finančno in vsebinsko dostopnost knjig za vse ter posebno pozornost namenjamo spodbujanju bralne kulture. Poglavito vlogo pri širjenju slednje imajo splošne knjižnice, ki so razvejane po vsej državi. Knjižnice namreč niso samo središče znanja, temveč tudi središča družabnega življenja in kulturnega dialoga. Ministrstvo za kulturo bo tudi v prihodnje podpiralo projekte in pobude, ki spodbujajo branje in dostop do literature za vse, ker verjamemo, da lahko na ta način skupaj ustvarimo družbo, v kateri bo branje del vsakdanjika in bo knjiga most med generacijami.«*

Častni pokrovitelj letošnjega Nacionalnega meseca skupnega branja je Slovenska nacionalna komisija za UNESCO. Gašper Hrastelj, direktor Urada za UNESCO in generalni sekretar Slovenske nacionalne komisije za UNESCO, je ob začetku letošnjega

NMSB pripravil naslednjo poslanico: »Pismenost je temeljna človekova pravica in ključno orodje za osebni razvoj, socialno vključenost in demokratično družbo. V digitalni dobi, ko se oblike sporazumevanja hitro spreminjajo, pismenost presega zgolj branje in pisanje – vključuje tudi kritično razumevanje informacij, medijsko in digitalno pismenost ter sposobnost odgovorne rabe novih tehnologij. Kot nacionalna komisija za UNESCO zato spodbujamo projekte, aktivnosti in partnerstva, ki povečujejo digitalno vključenost in podpirajo razvoj pismenosti skozi vse življenje. Prepričani smo, da prav takšna pismenost omogoča posamezniku polno sodelovanje v družbi, zmanjšuje neenakosti ter krepi temelje za mir in trajnostni razvoj. Ob mednarodnem dnevu pismenosti zato pozivamo k skupnemu prizadevanju za svet, v katerem bo vsakomur omogočen dostop do znanja, učenja in branja – saj so vlaganja v pismenost vlaganja v prihodnost vseh.«

Tudi letos bodo [pobudniki](#) NMSB skupaj s [partnerji](#) in [podporniki](#) pripravili številne dogodke in dejavnosti, s katerimi prispevajo k boljšemu prepoznavanju pomena bralne pismenosti in bralne kulture na nacionalni ravni pa tudi v zamejstvu in po svetu. Med njimi najdemo vzgojno-izobraževalne zavode, visokošolske zavode, organizacije za izobraževanje odraslih, kulturne ustanove ter še posebej vse, ki skrbijo za bralno kulturo: splošne knjižnice, založbe, knjigarne ..., nevladne ustanove z različnih področij, ki v središče svojega delovanja postavljajo otroke, mladino, starejše in družine oz. se pri svojem delu srečujejo z različnimi generacijami.

Vsi dogodki so zbrani v dogodkovniku na spletni strani <https://nmsb.pismen.si>.

V nadaljevanju izpostavljam nekaj največjih dogodkov:

NMSB 2025 se bo tradicionalno začel z nacionalnim strokovnim posvetom Bralnega društva Slovenije [Branje za vse](#). Posvet bo 8. septembra 2025 v Cankarjevem domu v Ljubljani. Osredotočen bo na vključenost in inkluzijo pri branju ter bo zajemal različne vidike bralne kulture in pismenosti. Uveljavljeni predavatelji bodo prikazali, s kakšnimi prilagoditvami lahko literatura postane dostopna različnim skupinam odraslih, otrok in mladostnikov z učnimi težavami, priseljencem, beguncem, Romom ter osebam s senzornimi in intelektualnimi oviranostmi.

[17. septembra, na dan zlatih knjig](#), bodo Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS ter društva in zveze prijateljev mladine obeležili začetek bralne sezone v vrtcih, šolah, knjižnicah z *bralnim maratonom* (na nacionalni ravni bo dogodek potekal 17. septembra na Prevaljah, kjer bodo hkrati slovesno obeležili začetek praznovanja 65. obletnice gibanja Bralna značka). V tistem času bodo potekale tudi tradicionalne razdelitve darilnih slikanic prvošolcem v Sloveniji, zamejstvu in slovenskem zdomskem/izseljenskem prostoru, ki so dragoceno povabilo k družinskemu branju.

Javna agencija za knjigo RS (JAK) bo tudi v šolskem letu 2025/2026 s partnerji pripravila nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture [Rastem s knjigo \(RSK\)](#). Eden od ciljev projekta je motivirati mlade za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic. Podarjeni knjigi slovenskih avtorjev bodo sedmošolci in dijaki prvih letnikov srednjih šol prejeli ob obisku splošne knjižnice.

Na poti po šolah in knjižnicah bosta tudi razstava in stripa [Pot knjige](#) ter [Skrivnost izginulih črk](#), ki najmlajše osnovnošolce seznanjata, kako nastane knjiga in kako pomembni so v našem življenju knjige, zgodbe, branje in pisanje.

Andragoški center Slovenije bo tudi letos v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije, Turistično zvezo Slovenije in Gozdarskim inštitutom Slovenije izvedel [branje v gozdnih knjižnicah](#) na svetovni dan turizma (27. septembra). Nacionalni inštitut za javno zdravje pa bo nadaljeval vseslovensko akcijo [Pokloni čas, polepšaj dan](#), ki je namenjena povezovanju generacij z različnimi oblikami medgeneracijskega branja. Vrhunec bo dosegla 1. oktobra 2025, na mednarodni dan starejših.

[Splošne knjižnice](#) po vsej Sloveniji vse leto pripravljajo številne brezplačne dogodke, ki sledijo letošnjim poudarkom NMSB.

Sredi septembra bo Mariborska knjižnica organizirala [Pravljčni sprehod po Betnavskem gozdu](#) in [Večer pripovedovanja pravljic in zgodb v Grajski kavarni](#). Pripravili bodo tudi delavnico pripovedovanja za dijake III. Gimnazije Maribor.

[Mestna knjižnica Ljubljana](#) bo pod geslom *Branje nas povezuje* ves mesec ponujala dogodke, priporočila, srečanja in vsebine, ki slavijo moč knjige in skupnega bralnega doživetja za vse generacije in okuse. V okviru programa *Literatura, srce knjižnice: Horizonti branja* bodo namenili prostor premišljevanju o potopisni literaturi, esejih s poudarkom na ekoloških vsebinah in branju kot sredstvu preseganja geografskih, družbenih in notranjih razdalj.

Mestna knjižnica Kranj (MKK) bo tudi letos v spomin na bogato literarno in publicistično delovanje Franceta Pibernika (1928–2021) razpisala natečaj [Samo odločiti se moraš](#) za najboljši esej gorenjskih srednješolcev, ki bo potekal od 2. septembra do 3.

decembra 2025. V času NMSB bo v MKK potekala akcija spodbujanja branja *Kr radi beremo*, ki bo trajala do decembra 2025, organizirali pa bodo tudi mesečno druženje ob glasnem branju, ki so ga poimenovali *Dajmo knjigi glas*.

V okviru nacionalnega medresorskega programa za spodbujanje branja med mladimi športniki [#športajmoinberimo](#) bodo že sedmič potekali pogovori o branju med znanimi športniki in njihovimi mladimi nasledniki. Program, ki ga od leta 2024 vodi Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, poteka v sodelovanju z desetimi slovenskimi splošnimi knjižnicami. Sofinancirata ga Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez in JAK. Osrednji dogodek programa bo 23. septembra 2025 v Goriški knjižnici.

Ob 30-letnici festivala [Oko besede](#) bo Društvo Argo organiziralo simpozij *Otroška in mladinska književnost – 30 let pozneje*, pripravili bodo tudi bralni maraton in tradicionalno podelili večernico, literarno nagrado za najboljše otroško ali mladinsko literarno delo minulega leta.

Mladinska knjiga založba bo NMSB 2025 obeležila z [2. festivalom izvirne slovenske slikanice](#), na katerem bodo združili moči priznani slovenski avtorji, avtorice, ilustratorji in ilustratorke in otroke popeljali v domišljjski svet slikanic. Z dogodki, ki bodo potekali po vsej Sloveniji med avgustom in decembrom 2025, bodo povezali različne generacije, praznovali moč domišljije, skupnosti in dobrih zgodb. Ob 80-letnici revije [Ciciban](#) so na Mladinski knjigi Založbi 1. septembra vse prvošolce (tudi v zamejstvu) obdarili s posebno jubilejno tematsko številko Ciciban gre v šolo, ki se vsebinsko naslanja na dolgoletno Cicibanovo tradicijo.

V Slovenskem šolskem muzeju bo v oktobru na ogled razstava [Meja, jezik in šola](#). Ogled razstave spodbuja bralno pismenost med odraslimi, ustvarja pogoje za pridobivanje novega znanja ter razvija bralno kulturo posameznika.

Vse do 30. septembra 2025 je odprt javni natečaj za pridobitev naziva [Branju prijazna občina](#), ki ga pripravljajo Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo RS. Od leta 2017 je ta naziv pridobilo že 70 slovenskih občin. Namen natečaja je promocija dobrih praks, ki jih za izboljšanje bralne pismenosti, spodbujanje branja in razvoj bralne kulture izvajajo oziroma spodbujajo občine.

NMSB 2025 tradicionalno spremlja javna medijska in plakatno-komunikacijska nacionalna [akcija Beremo skupaj](#) (vodi jo Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS s partnerji), v okviru katere bomo vzgojno-izobraževalnim zavodom, splošnim knjižnicam in drugim ustanovam, ki spodbujajo branje, razdelili več tisoč plakatov in razglednic. Plakati z ilustracijo Ančke Gošnik Godec bodo vabili k branju tudi na plakatnih mestih Europlakata po vsej Sloveniji ter avtobusih LPP – Ljubljanskega potniškega prometa.

Z vsemi dejavnostmi NMSB 2025 uresničujemo strateške cilje [Nacionalne strategije za razvoj bralne pismenosti 2019-2030](#), ki jo je Vlada RS sprejela decembra 2019.

Vabljeni k sodelovanju!

Informacije:
Nacionalni mesec skupnega branja 2025
Alenka Štrukelj
koordinatorka NMSB 2025
E: alenka.strukelj@acs.si
M: +386 40 478 009

pobudniki NMSB

partnerji in sofinancerji NMSB 2025

Medijski partnerji

Podporniki

častni pokrovitelj NMSB 2025

